

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. В.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редкація й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редкації 246-41
Телефон Адміністрації 229-11
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Корто: П. К. О. Львів 501100
Банку Чеських Лихов
Прага „Діло“.
Рукописів не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 зол.
квартально 15.00
піврічно 30.00
річно 60.00

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛА“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Конфіскація „Діла“.

Вчорашнє (128) число „Діла“ підпало конфіскації за (подаємо як у рішенні львівського городського староства) вістки п. н. „Далі припинюють діяльність українських установ“ від слів „Е це в...“ до слів „до міністерства“ і „Зі

судової сали“ за речення між словами „кари на 3 роки“ та „у вівторок 6. ц. м.“. Поліція забрала видрукований наклад ми видали другий наклад.

Чемберлен дав неясну відповідь про англійсько-совітські переговори.

АНГЛІЯ ГОТОВА БОРОНИТИ СССР.

ЛОНДОН, 7. 6. ПАТ. Чемберлен заявив сьогодні в палаті громад, що з причин військових палат, він не може дати сьогодні інформації щодо переговорів у справі порозуміння між Великою Британією, Францією та СРСР. Однак досягнуто такої стадії, як дає змогу доповнити заяву, що її зробив прем'єр 24. м. м. З останньої обміни думок виходить, що досягнуто порозуміння у справі головних точок. Британський уряд готовий заключити порозуміння на підставі повної взаємності. Він теж натякнув совітському уряду, що готов без застережень прилучитися до становища французького уряду в даній справі. Французький уряд повинен бути готовий до будь-якої агресії, що витягну-

лаб їх у війну з європейською державою. Три держави не мають наміру обмежувати порозуміння до агресії на їх території.

У відповіді на інтерпеляцію Грінвуда прем'єр Чемберлен відповів, що представник британського уряду, який виїде до Москви, не буде членом британського уряду. Лондонські політичні кола здогадуються, що до Москви поїде вести далі переговори разом з послом Сідом Білієм Сренг, шеф департаменту Середньої Європи в англійському міністерстві закордонних справ.

Ройтер дістав знов вістку з Москви, що англійський посол Сід зазначив там на інформацію.

Сутички в Манджурії не вгавають.

ТОКІО, ПАТ. Вночі з понеділка на вівторок, на підставі вісток, що прийшли із північно-східної Кореї, в полудневій Манджурії, між місцевостями Туна та Тіентао прийшло до бою між манджурським гарнізоном з Туна та групою 40 озброєних людей, яких агенція Домей називає бандитами. В тому бою згинув 12 японських воїнів, в тому один поручник, ранених було 20, у тому теж один поручник.

Вінці від „приятелів італійців“.

ЛОНДОН, ПАТ. У каплиці військової маринарки в Девенпорт відбулося жалізне богослуження за жертви, які згинувли в катастрофі підводного човна „Tetic“. В Біркенгеді десятки тисяч осіб брали участь у поминальному богослуженні, яке відбулося під голім небом. У той сам час із літаків скинули на місце катастрофи поверх 400 вінців. Серед них звертали на себе уваги вінці від французької маринарки, бразилійської та німецької. Італійський корабель „Вілла“ був написаний: „від приятелів італійців“.

Реконструкція мадярського уряду?

БУДАПЕШТ, ПАТ. В урядових колах розійшлися поголоски, що небагом прийде до зміни в мадярському уряді. Однак ті зміни не прийдуть швидше, поки не устійнеться склад сил у парламенті, що залежить від становища урядової партії.

Швеція та Фінляндія займають протисовітське становище.

СТОКГОЛЬМ, 7. 6. Сюди прибув літаком із Москви шведський посол при совітському уряді Вінтер, якого відкликав мін. Сандлер, щоб подати йому інструкції у справі Аляндських островів.

Одночасно подають, що совітський уряд візав теж до Москви свого посла зі Стокгольму, яким є п-і Колонтай.

Фінляндський міністр оборони Нюккен покинув разом із старшинами, які його супроводили, Стокгольм. Політичні кола пояснюють той факт, як демонстрацію закріплення військової співпраці між Швецією та Фінляндією. Така співпраця мала би охоронити нейтральність північних держав. Заповіщення великих замовлень, що їх Фінляндія замовить у Швеції, мало би бути свого роду здементуванням вісток про згоду

технічну допомогу Німеччині, при укріпленні та озброєнні Аляндських островів. На тій підставі, що фінляндського міністра супроводили 2 старшини фінляндського генерального штабу, здогадуються, що у Стокгольмі відбулися теж наради між представниками генеральних штабів обох держав.

СТОКГОЛЬМ. Обі палати Рікстагу ухвалили остаточно додаткові кредити 70 мільйонів корон на закуп воєнних матеріалів. З того 13 мільйонів призначують на закуп протилетунських гармат.

Колишній командант шведської військової маринарки, адмірал де Шамп заявив представникам часопису „Афтонблядт“, що Швеція потребує 6 нових воєнних кораблів, великої містоти, щоб боронити свою нейтральність. Швеція має в тому випадку вільні руки, тому що з Рікстагу взяли назад внесок на ратифікацію морської угоди з Англією. Адмірал закликає, щоб справу озброєння Швеції на морі поладнали на найближчій надзвичайній сесії, яку скличуть у зв'язку з аляндською справою.

Ціла шведська преса приносить сьогодні зміст вчорашнього експозе фінляндського міністра закордонних справ Еркко, підкреслюючи в наголовках, що Фінляндія не потребує гарантій з держав та що становище СРСР в Аляндській справі незрозуміле. Крім того шведські часописи підкреслюють ще й те місце, в якому мін. Еркко говорив про рішучу волю Фінляндії співпрацювати з північними державами.

Стріча Мусоліні з Ген. Франко?

РИМ. Тутешні еспанські кола оцінюють позитивно поголоски про те, що вислідом військових відвідань мін. Суєра буде союз між Італією та Іспанією. На думку тих кола, під час відвідань Суєра обговорено проєкт стрічі Мусоліні з Ген. Франко.

Югославія заключить союз з державами осі?

РИМ, 7. 6. Стефані подає, що Югославія апробувала головні засади осі і в найближчому часі заключить із Римом та Берліном відповідні умови. В Римі кажуть, що Югославія виступить уже небагом із Ліги Націй, приступить до протикомітерівської політики, зире з балканською антантою та відстане від Мадярщини.

МОСКВА, ТАСС. Покинувшись на французький аероплан твердить, що з нагоди побуту регента Павла в Берліні, підготовлено вже умови, яка між іншим передбачує військовий союз Риму, Берліну й Білгороду.

Такий союз має заключити або небагом заключити із державами осі Іспанія.

БЕРЛІН, ПАТ. Переговори, що їх веде югославянська господарська делегація з представниками німецького уряду закінчилися підписанням кількох умов та протоколів. Ці умови обіймають територію цілої Німеччини разом із прилежними територіями. Один із протоколів передбачує, що до серпня ц. р. почнуться переговори у справі поладнання передвоєнних довгів Югославії.

Демонстрації в Осльо проти Ліги Націй.

СТОКГОЛЬМ. З Осльо повідомляють, що на засіданні Стортінгу розкинуто летючки підписані „Націй збори молоді“, в яких закликають виступити з Ліги Націй, як з установи, яка стає паравачом для військових союзів між західними демократіями та силами всесвітньої революції. В тих летючках гостро висловлюють нон-алький чин та парламент, па-

зом із визначними політиками. Одночасно з летючками в сесії Стортінгу пустили т. зв. шажки й почали кричати: „Норвегія геть із Ліги Націй“. Поліція арештувала 22 особи публіки на галерії „Національні Збори молоді“ є установою норвезької молоді з націонал-соціалістичним характером.

40 тисяч штурмовиків у Гданську.

„Польська Збройна“ приносить вістку, що до Гданська приїде 40 тисяч штурмовиків. 17. ц. м. приїде теж до Гданська, як ми вже зазначили німецький міністр пропаганди Гіммельс. Кажуть, що штурмовики вже заантовачені в Гданську.

Слово до делегатів на Загальний Збір „Просвіти“.

Львів, 7. червня 1939.

Над нинішнім Загальним Збором „Просвіти“ всевладно царить марево попереднього Збору. Згадав про те, що діялось тоді, не належить тільки до ділянки історичного спомину чи сентименту. Це джерело найповажливішої науки, як треба і як не треба поводитись на Загальному Зборі нині. Практичний вислід останнього Загального Збору, перевірений у трьохлітньому досвіді, дає теж чимало матеріалу не тільки для висновків чисто теоретичної натури, але і для найбільш суттєвих напрямних праці „Просвіти“, цілої освітньої організації та зокрема її нового Виділу.

Залишаємо на боці аномалію, що спомин про останній Загальний Збір мусить сягати аж до дати зперед трьох літ. Не хочемо слухати ні тим паче повторювати виправдання ювілейним роком та іншими виїзовими обставинами і не цураємось назвати збори промахом, що Загальний Збір відбувається з такою загайкою, з таким опізненням. Єдине „плюс“ такого спізненого речиння — це хіба краща перспектива, з якої можемо глядіти на добрі і кепські сторінки всієї структури нашої просвітнянської організації, на її заслуги та помилки. Її величезною історичною заслугою було завжди те неписане звичаєве право, що ніколи раніш не допускало ніякої іншої боротьби на своєму терені, як лише благородне суперництво праці та суперництво ідей. Величезною помилкою було те, що останній Загальний Збір вніс на терен „Просвіти“ той непримирно-ексклюзивний елемент, який пошкодив не тільки престижів установи в очах своїх та чужих, але й у практиці doprowadив до найповажливіших утрат. Боротьба, якої тереном став останній Загальний Збір, довела до жалюгідного виводу. Витворилась тоді атмосфера, в якій годі було поважно і глибоко проаналізувати власні постанови та їхні можливі наслідки. Загальний Збір опрокинув традиційний догочасний стан компромісу між найповажливішими українськими ідеологічними течіями (поза скобками була завжди комуністична течія) та вислідила з цього Головного Виділу речників цілого одного суспільно-ідеологічного табору. Сталося це проти волі попереднього Головного Виділу і проти волі самої Комісії Матки і таким робом новий Головний Виділ опинився у примусовій ситуації. Цією ситуацією була боротьба, яка перевелася у низові квіттини.

Не станемо пригадувати всім відомі подорожі цієї жалюгідної боротьби, яка не оминула ані сторінок рідної преси, ані втручання польських адміністративних чинників. Остаточно у практичному висліді маємо кількасот читальних „Просвіти“ розв'язаних під закидом протистатусової діяльності, яка буцімто служила цілям одного ідеологічного табору. З другого боку маємо таке небувале досі явище, як розв'язання деяких філій Головного Виділу в наслідку гострої місцевої внутрішньої боротьби, та ще більш виїкове в історії „Просвіти“ явище, що з волі адміністративних чинників „далі“ урядують деякі Виділи розв'язаних філій. Ситуація стала цілком парадоксальна з хвилиною, коли загально відомі ширші події і краєвого і міжнародного характеру казали об'єднуватись всьому громадянству в усіх можливих ділянках громадської та політичної праці.

Цей загальний нинішній момент уявляє розв'язку наболілих питань „Просвіти“. Коли замовкли на сторінках української преси давні палкі суперечки про ідеологічні й тактично-політичні справи, коли нема сьогодні майже ніякої полеміки між різними таборами українського організованого громадянства, то й на терені „Просвіти“ мусить прийти мир та злагода. Очевидно, було б смішно думати, що якийсьбудь механічний компроміс переключить ідеологічні ріжниці, які не можуть не відбиватись і на терені просвітнянської праці. Суперництво ідей буде вестись і мусить вестись і далі. Але перемога того чи іншого табору буде залежна в першу чергу від творчої сили і живучості цієї та від працездатної вартості й організаційного хисту її діяльців. — а не від механічної майоризації та від взаємної нетоле-

ранції, яка в наших політичних умовах мусить у практичному наслідку бити лише нас самих. Компроміс між ідеями неможливий. Але можливий компроміс між людьми. Можна завести злагоду на терені „Просвіти“ приймаючи засаду, що ніхто не покликається до того, щоб ділити українців на ліпших і гірших членів нації та щоб одних допускати, інших не допускати до праці в установах і організаціях, які є власністю цілої нації. Можна і треба прийняти засаду, що громадська праця, та серед неї у першу чергу праця у „Просвіті“, це ніякий привілей якоїсь одної ідеологічної групи, а обов'язок усіх, під політично-організаційним оглядом здиференційованих чи нездиференційованих українців. Це установа, якої статутіві цілі й завдання при дрібці доброї волі рішуче вможливають працю всіх — для спільного добра.

Таким робом перша і найважливіша річ — це вислідивати з Загального Збору „Просвіти“ у дні 8. червня 1939 той чинник взаємної ворожості й непримирності, який панував над атмосферою у цій самій салі 11. червня 1936. р. Цьогорічний Загальний Збір „Просвіти“ мусить пройти у такому поважному настрою, як поважний час, що його переживаємо. Замість взаємного обвинувачування, замість полеміки, яка тільки ятрила і нервує, — треба передискутувати цілу низку конкретних найбільш актуальних справ, які подекуди рішають навіть про „бути-небути“ цілої установи. Замість того, щоб установа ставала тереном вияву крайніх течій

— націоналістичної чи угодовської — або щоб вести ялові дискусії над вищістю ідеалістичного чи матеріалістичного світогляду — треба пригадуватись над такими справами, як необхідна зміна статуту, інші зовсім анахронічні. Треба пригадуватись над фінансовим станом установи, який ніколи не перестав бути найбільшою болячкою та предметом найбільшої журби всіх, що тільки дорожать „матірю українських товариств“. Треба врешті подумати над таким особовим складом нового Виділу, який давав би гарантії, що не повторяться різні зайві та немалі речі з останньої каденції.

Вірю, що все це станеться. Вірю, що й на терен цієї нашої найповажливішої, найдорожчої установи до минулого вже належать скрегітливі епізоди, які так і залишаться в історії „Просвіти“ тільки епізодами. Ніхто не має такого здорового, питомого український селянський нації здорового інстинкту, як просвітнянські діячі, найближчі сільським та міським масовим низам, який служить „Просвіта“. Загальний Збір має тільки заманіфестувати той здоровий інстинкт, має немов тільки формально записати його у протокол, даючи творчі вирази директиви новому Виділові. Загальний Збір прийме до відома резигнацію дотеперішнього голови та вибере нового, що його підтримає все українське громадянство в його зусиллях перевести необхідні реформи. Загальний Збір стане напевне маніфестацією єдності та зрозуміння для всіх тих питань, які хвилюють не тільки просвітнянських діячів, але й усю українську націю.

Певні, що так буде, бажаємо Загальному Зборові „Просвіти“ повного успіху. Хай усі делегати, що з'їдуться на нього з цілого краю, вийдуть із салі нарад з тим глибоким почуттям внутрішнього задоволення, що вони дійсно прислужилися рідній справі. Іх.

З польської преси.

„Дзеннік Польскі“ цькує.

Львівський орган ОЗОН-у „Дзеннік Польскі“ не може відмовити собі приємності як п'яний плота чіплятись українців та української преси. Навіть тоді, коли до цього нема ніякої розумної причини. Зрозуміла і по людськи оправдана журба всієї української преси за долю українських емігрантів та численних українських культурних установ у Чехії з приводу тамошньої дуже скомплікованої правно-державної ситуації дає „Дзеннікові Польському“ з 8. VI. привід до ось-яких міркувань, формально спрямованих на адресу „Українських Вістей“, а фактично заадресованих до української преси взагалі.

„Українці в Чехії опинились у скомплікованому положенні. Це означає, що з одної сторони мусять дбати про приязнь Берліна, з другої сторони чехи, бачучи ці заходи, не довіряють українцям. Так хіба можна винести собі це... скомпліковане становище. Здається, що в подібній ситуації опинились і деякі львівські редакції українських часописів.

Тільки справа не є настільки скомплікована, бо зі своєю приязню для Райху вони не криються, або роблять не дуже незручно.“

Словом — мало що не державні зрадники є оті „деякі редакції українських часописів“, що посміли писати про скомпліковане становище українців у Чехії, так якби те положення було нормальне, а не скомпліковане, і то не тільки для українських, російських чи яких інших емігрантів, але і для самих чеських автохтонів, про що чейже шодня можна знайти доволі повідомлень у всій світовій та у всій польській пресі включно з львівським „Дзенніком Польським“. І чейже сам „Дзеннік Польскі“ в цитованій нами напасти на українську пресу („Чесько-українські взаємини значно погіршилися“) позва за українськими пресовими джерелами факт, що „українці одношен сен льояльне до чехуф, єдине в дродзе виїонтковей звражбє сен до немцуф“.

„Надії німців на національні меншини не здійснились“.

Одночасно і в той самий день (8. VI.), коли „Дзеннік Польскі“ кинув у сторону українців чергове підозріння в германофільстві, краківський „Ілюстровани Кур'єр Цо-дзенні“ стверджує у вступній статті, що таке підозріння є тепер казетною.

„Виявилось — пише „ІКЦ“ — що надії (Німеччини — прим. Редакції) вислати проти польської держави національні меншини є оманені! Якщо йде про українську меншину, то у великій мірі самі німці перекреслили свої рахунки на неї, не рахуючись зовсім з дійсністю, ні зі справдішніми інтересами українського народу, з політикою останніх років, особливо ж місійні“.

Отже „ІКЦ“ підносить перед опінією Польщі думку, що бадакання про українське германофільство не має виправдань у життєвій дійсності українського народу, і в такий спосіб іменем польської преси і простовує підозріння редакторів „Дзенніка Польського“, начебто найбільша національна меншина в Польщі, поверх б мільйона маса українців, складалася з самих прих германофілів та обожателів „третього світу“. Нехай самі розважніші поляки подумують над цим, чи виступи польських державців у стилі „Дзенніка Польського“ в певні моменти є в інтересі Польщі.

Кс. Мйодонський проти Маслосоюзу.

Візгомін акції, що займається польщенням худячкової чи п'як „загрозової“ шляхти, докотився аж до Бельська на Шиньську і сплиняв там на сторінках „Газети Бельської“ (ч. 14, з 28. V. ц. р.). Уважаємо своїм обов'язком записати звіт про краківський відчит кс. подковни-

д-ра Мйодонського, поміщенням у „Газ Бельскій“ не тому щоб у тому звіті були якісь нові цікаві подробиці про організаційний ходячково-шляхтський рух. Шо ксьондз Мйодонський ходячкової шляхти в Галичині та на Волині державував аж до 2 мільйонів. з 1900.

грішми, а предметами, головним чином — літургичним одягом. Група членів цього союзу під проводом княгині Чорторийської впорядкували вгаданих костельних річей дуже багато й улаштували їх виставу. Усі ці речі, що були на виставі, вже роздали при чому значна частина припала реніндікованим і новозбудованим костелам на Волині.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА НА ВОЛИНІ.

В Луцьку число польських часописів зростає. Виходить тут від довшого часу солідно редагований тижневик „Волинь“, хіба одиникий польський часопис, що вміє об'єктивно підійти до справи бодяй існування на світі українців. Далі йде теж уже немолоде „Жице Католицке“, орган римо-католицької єпископської курії. Від кількох років нерегулярно виходить тут „Курієр Волинський“, який за часів воеводи Юзефського

був страшенно „ендецький“, навіть забороняли його друкувати в Луцьку. Та з ендецтва користі, як з риби пуху. Змінив напрям „К. Вол.“ і став органом О. З. Н., навіть набрав ситого вигляду. Вийшло тут уже 15 чисел органу „Зйоніску Шляхти Загородової на Волині“, який вряда-годи може заступити гумористичний часопис. Отже разом виходить у Луцьку 4 польські часописи (не рахуємо господарських).

Тепер, як повідомляє „Жице Католицке“ (ч. 28), з 1. червня ц. р. почне виходити в Луцьку з ініціативи п. воеводи Олександра Гавке-Новака часопис під назвою „Громада Волинська“, призначений для сільського населення. Для населення якої національності, не сказано; очевидно, для всіх. Спочатку „Гром. Вол.“ буде виходити як місячник, згодом буде перетворена на тижневик.

Химера

1173

Нині прем'єра найновішої і найкращої фільми повної чару сентименту і гумору

Мала Місс Бродвею

в гол. ролі ШЕРЛІ ТЕМПЛЬ фільма для наймодішних і найстарших

Українці у Франції.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 3. червня 1939.

ЦЕРКОВНІ СВЯТА.

Православна українська церква у Парижі була виповнена по береги українською паризькою колонією, коли о. протоєрей Бриндзан відправив торжественну богослужбу та панахиду за душу бл. п. Симона Петлюри, а в дії його вбивства на паризькому монпарнаському цвинтарі б. українські воїни й українські організації зложили вінки та квіти.

В українській греко-католицькій церкві Св. Володимира Великого у Парижі парох Парижа, о. ректор Перрідон, відправив торжественну Службу Божу та панахиду за поляглих. Хор під орудою п. О. Чехівського дав опісля в тій самій церкві релігійний концерт, якого дохід пішов для жертв з Карпатської України.

АКАДЕМІЯ.

В ці роковини смерті у багатьох українських організаціях у Парижі та на французькій провінції відбулися святочні академії. При дуже великій участі українського громадянства. У Парижі на академії в честь бл. п. Симона Петлюри відрізно виконано пісню в честь убито-

го другого дня замість документів, ми дістали телефон із дому, де мешкав Рашіо, із вісткою, що Рашіо застрівся. Та виявилось, що він не застрівся, тільки був ранений. У хаті в нього застали ми страшенно безладдя. Тут і він очунивши, розказав нам, про те, що вона — ця шпигунка — була в нього і саме тієї ночі він пробудившись від галасу побачив, що його артистка, на спілку в незнайомим двома типами метушиться по кімнаті, перевертаючи все й шукаючи документів. Він, зрозумівши його нерозсудливість, крикнув і тоді один із шпигунів постріляв його. У шуфлядах вони нічого не знайшли, але статуєта Будди пропала, а саме там були скриті документи. Ми перевезли Рашію до вілли; де він помер, як це ви бачили, а самі взялися шукати статуєти. Але — знаєте, коли чогось ви шукаєте — то того ніколи не знайдете. Шпигуни очевидно не могли відкрити документів у статуєті, бо її замок міг відкрити тільки Рашіо. І якби не щасливий випадок, що панове віднайшли цю безцінну статуєтку, то Рашіо помер би з проклятом батьківщиною на своєму жовтому чолі. А так — помер із прапором Країни Східного Сонця на обличчі, як личить умирати синові нашого краю. Така була історія нашого спільного приятеля, мій панове.

Ми попрощались і йшли. На дворі було ясно, тепло, віяв легкий м'який вітерець і в пригадав собі останні слова мого нещасливого приятеля:

— Ніппон ва банзай! — Нехай живе Японія!

Дивні вони, оті жовті, кососокі фігури, неначе з воску виліплені. Видається, живуть тільки з думкою, щоб умирати.

го отамана укладу композитора Пономаренка до слів п. Ковальського. Відспівав П. п. Миколайчук.

ЗІЗДИ.

В місяцях березні, квітні і травні відбуваються тут звичайно зізди великих українських емігрантських організацій. Такі зізди відбулись і цього року. На зізді Українського Народного Союзу у Франції промовляв туди запрошений проф. Рене Мартель, якому українське громадянство уклало велитенську овацію.

ВИСТУПИ ТАНКОВОГО АНСАМБЛЮ П. ПЕТРА СТЕФУРАНЧИНА.

Великі паризькі щоденники помістили багачко світлин великого формату з виступу танкового ансамблю нашого земляка п. Петра Стефуранчина при отворенні сальону французьких мистців у Великій Палаті (Гран Пале) при Елізейських Полях, що відбулося 21. травня ц. р.

Ми вже не раз згадували про дуже вмілі та елегантні виступи тієї танцювальної української групи, а П. Стефуранчин є вже нині справжнім професійним артистом українського народнього танку. Гураган оплесків та безчисленні викликування на сцену артистів по виступі на тій славетній мистецькій паризькій галі є черговим тріумфом та зовсім заслуженою нагородою за музичну вперту працю п. П. Стефуранчина. Додамо, що гарні личка наших панів, які танцюють у тому ансамблі, дуже дбайливі і справжньо-національна ноша всіх артистів та артисток додають багато чару тим виступам, що теж і підкреслила паризька преса.

Непромакальні плащі від зол. 12*

у великій вибор

у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

ЮВІЛЕЙНІ ВИСТАВИ ТЕАТРУ П. ШМАЛІЯ.

Український театр у Парижі відіграв цього року „Наталку Полтавку“ Котляревського та „Назара Стодолу“ Шевченка. П. Шмалій наведе до тих зразкових українських мистців, що дбають про те, щоб кожний їх виступ на чужині був гідний та добре заступав українське артистичне життя. На кожній виставі театру п. Шмалія все заздалегідь обдумане і як слід приготуване, тому українці мають змогу запросити туди і вибагливого чужинського гостя. А чужинців на виставах п. Шмалія є завжди дуже багато. Ювілейна вистава „Назара Стодола“ пройшла без найменшого закиду. Роль сотника Хоми грав п. Шмалій, Назара п. С. Кононенко, Гната п. С. Топольський; а роль доньки виступала п-і З. Шмалієва, Стехи — п-і Л. Смирнова, господині вечорниць п-і Підгурська, сватів пп. Солоняр і Якимчук. У сцені вечорниць взяла участь група танцюристів п. Стефуранчина, хорі були під орудою п. Миколайчука. Слідом коротко це був гарний український театральний виступ у Парижі.

Ю. Студинський.

Зеленосяточні походи на могили.

ЯВОРІВ.

Згідно з традицією по соборній Службі Божій, що її відправив у церкві св. Юра о. дек. Мокрівський в асисті доколичних священиків, сформувався величавий похід на могили Поляглих. У поході під проводом 14 священиків з процесіями з усіх церков Яворова взяло участь к. 10.000 народу. Підчас походу і на цвинтарі співав прегарно мужеський хор під управою С. Левницького, в церкві мішаний хор під проводом Я. Завадки. Крім того в поході пригравала оркестра „Дугу“. Вінки без написів — з доручення влади — склали раніше окремі делегації на цвинтарі перед прегарним пам'ятником Поляглих, що його посвячено в осени м. р., і на спільних могилах, обложених бетоном та засаджених квітами. По відправі панахиди виголосив гарно обдуману проповідь о. Т. Гриник з Черниляви, хор відспівав кілька похоронних стрілецьких пісень і маси народу розійшлися до дому.

Загальні Збори

Т-ВА „УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД ВОЄННИХ ВДІВ І СІРИТ“.

Минулого вівторка 6. ц. м. відбулися в домі УКТОДІ при вул. Потоцького ч. 48 у Львові Загальні Збори Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдів і Сиріт“, що їх відкрив і ними проводив голова о. д-р Л. Глинка. По відчитанні протоколу з останніх Заг. Зборів склали звіти: голова, секретар О. Стецура та скарбник д-р Деркач. Зі звітів присутні довідалися, що і дає постійні підмоги для 302 вдів і сиріт у квоті 15.224 зол. річно. І так 111 вдів дістає місячно ренти на загальну суму 8.280 зол. річно, 180 вдів дістає одноразові ренти на загальну суму 3.680 зол. річно а 11 сиріт дістає підмоги на загальну суму 3.264 зол. Кошти завідування Т-ва сягають 1720 зол. У звітовому році Т-во мало такі прибутки: 15.417.48 зол. з пожертв і 1.582,1 зол. з членських вкладок. Стає членів з початком 1938 р. був такий: 246 фізичних і 81 правних осіб. У звітовому році вдалося управі приєднати 139 членів: 20 фізичних і 119 правних. Недобір у квоті 1.517.43 зол. покриває управа з майна Т-ва.

По звіті Контрольної Комісії Заг. Збора признали Управі абсолютну і вибрали нову. Головою Т-ва є о. д-р Л. Глинка, першим заступником радн. інж. Ю. Мудрак, другим заступником інсп. М. Гебуса, секретарем О. Стецуру, скарбником д-ра П. Деркача, а членами Управи: дир. М. Бонковського, інсп. М. Бонковського, д-ра Г. Степанів-Дашкевичеву, д-ра Л. Максимонька, д-ра Р. Мармаша, В. Масляківну д-ра С. Голованця, дир. І. Мельника, І. Палієву, о. д-ра С. Сампару, дир. С. Українського. Членами Контрольної Комісії стали проф. А. Березовський, дир. О. Радловський, дир. Ю. Савчак.

ПОС. ЦЕЛЕВИЧ НА АВДІЄНЦІ У ПРЕМ'ЄРА СКЛАДКОВСЬКОГО.

ВАРШАВА, ПАТ. Голова ради міністрів ген. Славой-Складковський прийняв у візитор по черзі послів до союму: Кольбуша, Шумовського і Целевича.

ВІДЗНАЧЕННЯ ВАРШАВСЬКИХ ПОЖЕЖНИКІВ.

В середу передполуднем на майдані мисла Пілсудського у Варшаві прем'єр ген. Славой-Складковський удекорував відзначених старшин і рядових варшавської пожежної сторожі, які виріжались в акції гашення пожежі варшавського двірця.

„Факт самогубства“ 200 жидів.

ГАВАНА, ПАТ. Уряд Куби не дав своєї згоди на поселення жидів з корабля „Сен Люї“ на острові Пінос. Тому „Сен Люї“ вирішив вернутися до Німеччини. На вістку про те комітет утікачів у Гавані звернувся до президента Рузвельта за допомогою жидівським емігрантам, між якими є понад 400 жидів і дітей. В колах жидівських утікачів Гавані кружляла вістка, що на вістку про верорт корабля „Сен Люї“, 200 жидів, що хотілися на його чердаку, заклали „факт самогубства“, тобто заклали, що як корабель вернеться до Гамбурга, вони покінчать собі життя.

Німеччина не підтримуватиме націоналістичних рухів у ССР.

Львівська вечірня преса приносить вістку, що італійський амбасадор у Берліні Аттоліко після оподі розмову з совітським амбасадором Меркаловим, якого запевнив, що Гітлер розірвав військових планів у відношенні до СРСР. Проект поділу совітської України між Німеччиною й Польщу треба уважати погребаним. Аттоліко заявив теж, що всяка німецька поміч

для націоналістичних рухів у СРСР вже стримана або її стримають. Зате Берлін і Рим хотіли би, щоб Совіти відкинули порозуміння з західними державами. Італія й Німеччина готові поширити торговельні взаємини з Совітським Союзом на найдогідніших для нього умовах.

Бельгія хоче стояти збоку від усіх конфліктів.

БРЮССЕЛЬ, ПАТ. Складуючи звіт про бучу міністерства закордонних справ предсідателі палати послів ван Ковелерт заявив, що Бельгія знає небезпеку свого положення і то вона мусить бути дуже чуна і вірна політиці незалежності та рівноваги, яку окреслив король у своїй промові 14-го жовтня 1936 р. Бельгія хоче бути свобідна від усяких зобов'язань військових, збірних чи взаємних супроти загрози і бажає стояти збоку від усяких конфліктів із сусідами. Кожному сусідові вона за-

безпечить ненарушність, але всіми засобами протиставиться всякій спробі використати її територію до нападу чи військових операцій, спрямованих проти іншої держави. У колоніальній політиці Бельгія завжди відкине всякі претенсії до бельгійського Конга. Що торкається взаємини з Голландією, то Бельгія хотіла би бути з нею в найщирішому порозумінні, але те порозуміння не мусить виявитися військовим союзом.

Фінляндія зв'язана з північними державами.

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Фінляндський міністр закордонних справ Еркко промовляючи в парламенті заявив: Хто хотів би нам допомогти, хоч би його про те не просили, будемо його вважати за наїзника і як такого відіпремо. Нав'язуючи до справи аляндських островів міністр

заявив, що переговори в тій справі зі Швецією не є знаком, що Фінляндія відступила від політики нейтральності. Фінляндія залишиться вірна своїй політиці співпраці з північними державами.

Братання італійських та австрійських робітників.

ВІДЕНЬ, ПАТ. До Відня приїздитиме тижур у літньому часі тижнево 600 італійських робітників, яких як прогульковців висилає Австрія „Допо Ляворо“. Управи націонал-

соціалістичної та фашистської партії змагають до того, щоб нав'язати якнайтісніший контакт між італійськими й австрійськими робітниками.

З наших літниць.

Між миром і війною — у Черчі.

Світ завмер у вижиданні можливої і такої близької війни. Черче — це один з тих літ у людському муравлині, де те вижидання таємного нежданого не спараліжувало життя, „черчанського“ трибу життя. І спущо. Чи гостець або іскіяс меншає у великій атмосфері? Лікуванні — без лікарів рили, що ні і тому купаються завзято, як купалися кожного року.

У першому сезоні Черче, можна сказати, — селянський живець. На околом 150 гостей — 110 селян. Випочують у боровинових і сірчаных купелях свій гостець, запалення суглобів та іншу біду, яка влізла їм у кости при великій професійній праці, що так часто відбувається в дощ, холод і негоду. Ось сидять вони скрізь по лавках та вигріваються до рани, що часами стидливо показується, дискусують гаряче про політику і війну, читають часописи. Колись у неділю або свято приходять у живець дівчата зі села Черче, приймаються їхніми кольористими спідничками і вишивками — вражіння села та навіть сільського фестивалю повне. Один селянин з великої тут уже шостим наворотом у цьому році. Лікується? Ні, він уже здоров, приїхав собі, подихати „своїм“ воздухом, почитати свої часописи та натішитись рідним, „ласким“ кутом.

Якщо без сумніву відрадне, це зрозуміло в наших селян потреби лікування. З цього висновок, що й узагалі гігієна почи-тається. Таким робом Черче як селянський — літний дешевих сезонах — живець можна вважати одним з показників зростаючої культури нашого села.

Цього року небо для лікуванців не ласкає. Майже щодня дощ, хоч це купілям не шкодило. Лікуванці з тимбільшою напругою та вижиттєвими після купелів. Директор розпитує, хоч погідний усміх начальника, що не сходять з його обличчя, як одну досаду розжиге.

Чи Черче розвивається? Таке питання поставити собі не лише кожний бувалець Черче, але й кожний, кому в мислі чи костях долаєть

Його ставить собі теж і кожний українець. Безумовно боровини, чорної, товстої, запашної тут досить. Триста моргів до експлоатації — вистане на кільканацять людських поколінь. Та розвиток Черча не в кількості боровини, навіть не у зрості числа лікуванців. Питання про розвиток треба радше поставити так: чи Черче модернізується? Довгі часи його зверхній вигляд був такий сам. Та сама „палатка“ зі старими малярними на стіні, які нагадують молодечу безжурність колишніх перших гостей Черча, його основників і приятелів. Ті самі джерела з відомими „девятками“, „вісімками“, „льонями“. Той сам, майже незмінний, хоч може трохи буйніший парк, а решті ті самі лазнички. Тільки довкола Живця Черче розбудовується. Щораз нові мурованки на кільканацять і кількадесять гостей. Українці вкладають тут свої капітали, калькулюючи на постійний зріст лікуванців. Та все це не означає великих змін самого живця. Можна сказати, він залишився надалі „парафією“... Тією „парафією“ зі своєрідною домашньою, безпретенсійною атмосферою, де всі знаються ніхто на себе не дивиться вовком і всі почувать себе по домашньому.

Та всеж цього року наступила зміна, яка є заповіддю нової ери Черча. Перед „палаткою“ впадає в вічі модерна, велика, ще невикінчена будівля, яка чомусь своїм виглядом і стилем не гармонізує зі стилем дотеперішнього живця. Два крила, модерна тераса, якісь надто широкі вікна, урбаністичні лінії будівлі... „Палатка“ сховалась за нею, зникла, неначе зійшла з очей. Як сказано, це заповідь нового розмаху живця. Новий цегляний масив — це модерні лазнички, розраховані на 500 купелів денно. Це вступ до паяну поділити живець на три окремі комплекси: джерела, лазнички, павільони. І зрозуміти з нього новітній живець, на зразок західно-європейських. Треба радіти, що це почалося, хоч може й декому жаль буде за старим Черчем, у якому співі й серенади, веселі жарти і тьохкання соловейка впливали так само добре на самопочуття лікуванців як впливає боровина на їхні ноги й руки.

Тільки, якщо ця „урбанізація“ Черча по-

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота, 8. червня 1929.

УКРАЇНСЬКІ КАНДИДАТИ ДО СОЯМУ.

„Міркуючи по тих кан-датах, які досі виступають між русинами і мабуть остаточно стануть до виборів, є між ними на більш-менш 40 досі адемпірованих кандидатів коло: 12 священників, 7 адвокатів і нотаріів, 6 урядовців (майже самих судових), 5 професорів середніх і висших шкіл, 5 господарів (власників більших і менших помістей), 3 людей різних станів. Отже ми хотіли б, поки час звернутий увагу на потребу людей ще двох фахів: лікарів та інженерів. Санітарних справ у соймі все чимало. Про потребу інженерів хіба не треба розводитися: досить тільки згадати будівельний закон і регуляцію річ“.

ВІЙНА... ГАЗЕТАМИ.

„У французькому парламенті поставив пос. Дрейфіс внесок, щоб диспозиційний фонд підвищити на 300.000 фр., бо треба грошей на газети. Нині, казав промовець, ведуть війну не тільки зброєю, але й газетами і тому німці намагалися закупити для себе англійську газету“.

ЗАВОРУШЕННЯ НА КРЕТІ.

Льондон, 8. червня. До Бюра Рейтера телеграфують, що на Креті вибухли заворушення. Ближчих вісток ще нема.

чалася, треба щоб вона пішла скорим темпом. Бо Черче має — час. Так, час це те незбагнуте поняття, до якого істоти найлегше дійти у Черчу. Ось ви сидите у волючій боровині і ваш зір паде — на пісковий годинник. Як жахливо нестримно зменшується ця червонова маса піску у горішній половинці! Так і нагадується вам Келерман: „...Час, яке страшне це поняття! Щасливі звірята і боги, що його не знають“... Щасливе Черче, що, хоч його знає — не боїться його... К.

1. червня 1939. р.

СКЛАД НОВОГО МАДЯРСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

БУДАПЕШТ. ПАТ. Після доповнючих виборів у кількох округах склад нового мадьярського парламенту такий: 190 послів урядової партії, 40 аграрної партії, 5 лібералів і соціал-демократів, 28 фашистів 4 націонал-соціалістів групи гр. Пальфі, 1 націонал-соціаліст, 3 членів національного фронту, 1 представник партії „Воля Народу“, 2 представників правої опозиції і 5 незалежних.

—о—

ЄДИНА МОВА ЗРОЗУМІЛА ДЛЯ ТИХ, ЩО ВІРЯТЬ У СИЛУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Промовляючи у Файн-глі б. лорд адміраліції Даф Купер відповів на закиди канцлера Гітлера спрямовані проти прем'єра Чемберлена. На думку Даф Купера у відповідь на зневаги, яких допустився канцлер Гітлер повинно зголоситися до війська 100 тисяч добровольців за 24 години. Це єдина мова — закінчив промовець — яку можуть зрозуміти люди, що вірять тільки в силу.

НЕДОСТАЧА СІРІВЦІВ У ЧЕСЬКОМУ ШКІРЯНОМУ ПРОМИСЛІ.

ПРАГА, ПАТ. Недостача відповідних сирівців унерухомила більшість шкіряного промислу, великого і дрібного. Після анексії Чехії і Моравії довіз тих сирівців, таких важких для високо розвиненого шкіряного промислу у Чехії, впав до мінімум. Дошкульно відчувають цю недостачу особливо великі фабрики. Тепер дирекція фабрик Баті домагається від компетентних чинників, щоб вони заборонили стигати шкіру при зарізці свиней. Таким чином думають добути річно коло 60 тисяч сотнарів сирівці шкіри. Цей проект має появитися небаром у формі урядового розпорядку.

—о—

„БУДЬТЕ ГОТОВІ ДО ОБОРОНИ БАТЬКІВЩИНИ“.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. В день „свята шведського прапора“ і в день іменини короля Густава V. відбулося торжество, підчас якого король на летунському майдані під Стокгольмом вручив летунським ескадром прапори. У промові з тієї нагоди король сказав: „Маєте боровини з тієї нагоди король сказав: „Маєте боровини з тих прапорів життям і кров'ю і бути готовими до оборони батьківщини“. Король Густав V. виступив перший раз в однострою генерала летунства.

Кожний українець, кожна українка і кожний українська установа повинні вважати собі за національний обов'язок і найбільшу честь належати до всенароднього Т-ва Рідна Школа і мати членську виказку.

Про що говорив амбасадор Рачинський в Лондоні?

ЛОНДОН, ПАТ. Лондонська преса підкреслює значіння нарад амбасадора Рачинського із прем'єром Чемберленом. „Таймс“ пише, польсько-англійські взаємини якнай-

кращі. Темою розмов були технічні проблеми, а саме військові й господарські. Інші лондонські часописи підкреслюють значіння розмов на військові теми.

Німецько-естонсько-латвійський пакт неагресії підписаний

БЕРЛІН, 7. 6. ДНБ подає, що сьогодні допудня підписано в німецькій міністерстві закордонних справ два пакти неагресії: німецько-латвійський та німецько-естонський. Ці пакти підписали міністри: Селтер, Мунтерс і Рібентроп. Оба пакти мають один і той сам зміст.

Точка перша умови така: Німецький райх та естонська (або латвійська) республіка не приступать в ніяким випадку до війни проти себе або іншого застосування насильства. Якщо третя сторона поведе якусь акцію, що її передбачує перша точка умови, проти одної сторони, то друга сторона, яка заключає пакт, не буде тій стороні ніяким чином помагати.

Т. 2. Договір мають ратифікувати та ратифікаційні акти слід якнайшвидше обміняти в Берліні. Договір про внаслідок починається від менту ратифікації і триватиме 10

літ. Якщо того договору бодай на один рік перед речинцем одна зі сторін не вимовить, тоді він стає важливим на нових 10 літ.

Одначе договір не матиме на довгий час важности, як договір заключений з Естонією (Латвією). Якби з тієї причини договір перестав бути важливим, ще перед речинцем, що його передбачує 2. точка умови, німецький, естонський (латвійський) уряд почнуть негайно на домагання одної зі сторін переговори у справі віднови договору.

В додатковому протоколі сказано: Під час підписування німецько-латвійського (німецько-естонського) договору, стверджено взаємну згоду у справі, якщо одна зі сторін, які заключають умову буде удержувати з третьою державою виміну товарів та товарний транзит, очевидно тоді, коли поведінка партнера буде згідна строго зі засадами нейтральности.

Чемберлен признав, що Естонія, Латвія та Фінляндія не хотіли

СОВІТСЬКО-АНГЛІЙСЬКО-ФРАНЦУЗЬКИХ ГАРАНТІЙ.

У відповіді на окрему інтерпеляцію, що торкалася становища балтійських держав, прем'єр Чемберлен доповнив свою заяву про переговори зі Світами признавши, що британський уряд дістав від фінляндського, естонського й латвійського уряду повідом-

лення про те, що з уваги на бажання згаданих держав придержуватися строгої нейтральности, вони не бажать собі гарантії, як висліді теперішніх переговорів між Світами, Францією та Великою Британією.

З Еспанії ще не вірікали ві італійські та німецькі легіоністи.

ЛОНДОН, 7. 6. Ройтер повідомляє з Мадриду, що італійські легіони, які саюжили в армії ген. Франка під час громадянської війни, приїдуть сьогодні або завтра до Кадіксу, відкинувши до Італії. Після від'їзду італійських легіонів з Еспанії залишається там ще тільки нечисленні італійські легіоністи, які матимуть завдання передати військовий матеріал еспанському уряду.

Французькі й московські джерела подають, що держави оці залишили в Еспанії величезний військовий матеріал, при чому подають точні цифри воєнного інвентарю, що його залишили німецькі й італійські добровольці еспанській армії у Брідане. Скільки бомбовиків німецького типу подають як кількості, італійського типу на кількадесят. Також багато численних і знакових апаратів залишено в Еспанії. Відповідно до

військового матеріалу злишилася в Еспанії теж деяка кількість легіонів, щоб на випадок війни негайно повести наступ.

Прем'єр Чемберлен заявив в палаті громад, що досі покинули Еспанію 20 тисяч італійців та 6 тисяч німців. Італійські легіоністи на Майорці зредуковано й вони мають небавом покинути острів.

Головною темою обміни нот, яка попередила італійсько-англійську умову, було заперечення, що еспанський уряд не дасть ні яких баз, де військовий матеріал міг би бути під чужою контролею. З тої справи, що в Еспанії залишився військовий матеріал італійських добровольців, англійський уряд не хоче виступати проти італійського уряду. Якщо ситуація не буде змінена, то — на думку прем'єра — італійсько-англійської умови не порушено.

ТРИ АВДІЄНЦІ В ПРЕЗИДЕНТА МОСЬЦЬКОГО.

ВАРШАВА, 7. 6. ПАТ. Президент Мосцький прийняв сьогодні польського амбасадора в Римі д-ра Веняну Даугошевського. Сьогодні прийняв президент Мосцький на прощальній авдієнції, у присутності директора диплом. протоколу Лубенського, посла Югославії Вукчевича, який покидає своє становище у Варшаві.

ЕСПАНСЬКИЙ МІНІСТР НА АВДІЄНЦІ В ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

РИМ, ПАТ. Італійський король і цар прийняв сьогодні на авдієнції еспанського міністра внутрішніх справ Серрано Сунера, якого гостинь сніданням. У тому сніданні брав теж участь еспанський амбасадор при Квіриналі та представники уряду.

НІМЕЧЧИНА ХОТІЛА ДАТИ ФІНЛЯНДІ ГАРАНТІЇ?

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Фінляндське міністерство закордонних справ дементує вістки, що їх оголосило кілька закордонних часописів, буцімто німецький уряд звернувся до Фінляндії із пропозицією загарантувати фінляндські границі, в заміну за деякі користи, які Фінляндія могла би принести Німеччині.

КОНФЕРЕНЦІЯ МІН. БОННЕ З АМБАСАДОРОМ ЛУКАСЕВИЧЕМ.

ПАРИЖ, 7. 6. АВАС подає, що сьогодні міністр Бонне прийняв на авдієнції польського амбасадора Лукасевича, з яким відбув розмову. Сьогодні прийняв теж мін. Бонне еспанського та англійського амбасадорів.

МІНІСТР ГАФЕНКУ ВСТУПИТЬ СПЕРШУ ДО АТЕН.

АТЕНИ, ПАТ. В урядових колах заявляють, що румунський міністр закордонних справ Гафенку приїде до Атен 15. ц. м. ще авки виїде до Анкари та Стамбулу.

АНГЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПОГОДИВСЯ НА СПІЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ ПІДЧАС ВІЙНИ

ЛОНДОН, 7. 6. „Дейлі Телеграф“ та інші англійські часописи пишуть, що англійський уряд погодився в засаді на спільне командування об'єднаними арміями Франції та Великої Британії на випадок війни. Командантом об'єднаних армій буде начальником вожд французької сухопутної армії ген. Гамелен.

ЛОНДОН, ПАТ. Генерали Гамелен і лорд Горт відіхали рано до Сангарст, де міститься королівська військова академія. Генерал Гамелен перевів теж там перегляд кадетів.

ІТАЛІЙСЬКО-ЕСПАНСЬКЕ БРАТАННЯ.

РИМ, 7. 6. Сьогодні Мусоліні прийняв разом із мін. Сунером на віф Націонале резне 6 тис. італійських легіоністів та трьох еспанських батальонів. На могилі невідомого воїна зложено вінки. Мусоліні підніс оком на честь Еспанії.

Вібіліотека „Д. І. Л. О.“

ВОЛОДИМИР БІРЧАК

„НА НОВИХ ЗЕМЛЯХ“

— повість —

Доля емігранта у Чехословаччині. Дія в Карпатській Україні. Борги за право громадянства і нову землю.

Ціна 2.50 зол.

Дістанете у Видавничій „Діло“ або у всіх книгарнях краю.

Жахлива залізнична катастрофа на лінії

КАТОВИЦІ — ВАРШАВА.

ВАРШАВА, 7. 6. Сьогодні в год. 12.07 трапилася залізнична катастрофа поїзда, який їхав із Катовиць до Варшави. Катастрофа трапилася на станції Прушків. Як досі вдалося ствердити, причиною катастрофи була надмірна швидкість поїзда, який на станції Прушків мав переїздити бічними рейками. Через надмірну швидкість поїзд викочився із рейок. На контрольному стижі стверджено швидкість 90 км. на годину, замість дозволеної в тому місці швидкості 40 км. на годину. Слідство у справі цієї катастрофи веде залізнична влада і прокуратор. У катастрофі згинувло 6 осіб, у тому одна

жінка та чоловік зі залізничної обслуги, яких прізвища не стверджено. 16 осіб було ранених. Рятункову акцію зорганізовано негайно й вона була зовсім удатна. Ранених примістили в тамешній лікарні. Негайно на вістку про катастрофу прибув до Прушкова мін. комунікацій Ульрих у товаристві державного секретаря Імж. Писецького. Польські вагени сталеві конструкції вишши з катастрофи без шкоди, що теж зменшило розміри катастрофи. Смерть, або рани знайшли подорожні у двох закордонних дерев'яних вагонах, які розбилися.

Убивство поліціанта в Бережанщині.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. Поліційна стежа, яка перебувала біля Залозича, пов. Бережан, страждала відомого чоловіка, який побачив поліціанта, який втік. Поліційник пустився в погоню і загнав незнайомця до стовпа господаря Ситка. До тієї стовпа втік чоловік, пострілюючи Коркоша. Безпосередньо після того командант пострілював Зелінського, який залишився на поділю, почув два вистріли. Коли він підбіг до

будинку Ситка, зі стовпа вибіг пострілюючий Коркош, без кріса. Йому текла з рота кров. Коркош перебіг ще кілька кроків і впав на землю. У той сам час незнайомий користувач зі замишаним, яке схилялося, кинувся до втечі забравши зі собою кріс Коркоша. Коркош згинув на місці від завданих ран. На місці події приїхали представники влади, які перевели слідство.

По широкому світі.

Переговори між Литвою і Ватиканом у справі конкордату добігають до кінця. Шведський міністр торгівлі Медер вийде на другий тиждень з офіційною відпусткою з Зауличних Держав.

До Болгарії втікло з Добруджі 34 болгар обвинувачених за протидержанням агітації. Вони мали небавом стати перед судом.

Еспанський міністр внутрішніх справ Серрано Сунер після дефіляди італійських легіонів у Неаполі відіхав до Риму.

Взяти столову ложку соли, чотири столові ложки
анісового оліїту і чотири столові ложки амоніаку. Додати
цю рідинку амоніаку, амоніувати в ній бірку і чистити
клясочки в майшнику, як укладене амоніаку, амоніаку
щою на білку Фелла.

9

ЧЕРВЕНЬ

Лит. с. 27. Июнь 1959

Ternstroem, H.

Lat. Upernivik.

Сонце: схід — 8.10, захід — 10.31.

Mean: $\bar{x} = 0.00$, $\text{std} = 11.13$

Завтра: 10 часов. Суббота

Ст. ст. 28, апреля 1979

11. **Indicate**

1st. Map 40th.

Масса: $m_{12} = 0.02$, $m_{212} = 12.10$

Остатки зерна у год 3,0%.

1990

— До таборів прогулькові й руханкові оди з власної роботи поручає дешево кооп. "ПІДАСТ" у Львові, вул. Городенська 5 та Руська 3, ч. тел. 200-26. 1177 1—10

— Лиси, пелеринки, боа, готові і на замовлення поручає Юліан Гаушевський Львів, п. Капітуляни 3 і. н. тел. 254-46. Нові журнали мод на 1940 р. До кінця травня дешево перерізки.

— Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хоружини 6, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає ціся до правння. Тел. 294-81. 1022 9—100

— **Борохта** — це найгарніше літннше в долині Пруту. Кожний українець пам'ятає, що існує там першорядний український пансіон під Матірю Божою під управою Т. Дмитеркової в прекрасній городі-парку над Прутом, який запевняє Вас, що лише там проведете якнайкраще відпустку і літній відпочинок. Знаменитий харчор і приступні ціни!

— Довопніть літню гардеробу, оглянувши показ української моди! Влаштує його колекції „Труд“ і „Українське Народне Мистецтво“ в суботу, дня 10. червня в год. 6. ввечір. Другого дня, себто в неділю 11. червня впоказує такий самий показ для шкільної моди! Передпродаж білетів у крамниці „У. Н. М.", вул. Сикстуська 20. 1161

— На сороквітті першої виховної станиці "Рідної Школи" Дівочої Школи ім. Т. Шевченка запрошує Старшина Кружка ім. Ганни Бараншук б. членів учительського збору, б. учениці школи і семінарії і Вп. Громадян, що цікавилися вихованням молоді. Шкільне Свято відбудеться в неділю 11. червня ц. р. а 17. год. у власній салі при вул. Мохнацько-го 12.

— Церква св. Івана Богослова у Львові при вул. Потоцького 103 стане цього літа під дахом. Комітет будови церкви розіслав на адреси Вар. Духовенства прохання з чеками про дальші жертви на докінчення будови Вар. ОО. Духовні, котрі самі не можуть приєдинитися хочби найменшими датками, зволать запросити заможніших громадян до жертв і зібрані датки вислати долученими до чеків чеками. З огляду на вагу і потребу цього храму Божого у Львові можна сподіватися, що хоч часи тяжкі, то все таки не один з висланих чеків не підє намарне тратиться до Комітету з відповідною жертвою.

— Іспит зрілості в дівочій гімназії Рідної Школи ім. І. Я. І. Кокорудзія у Львові, вул. Модилевської ч. 9, відбувся під przewodом делегата Кураторії ЛШО, проф. академічної гімназії Михайла Тершакиніч, в днях: письменний 22. V.—24. V., усний 31. V.—3. VI. ч. р. Всі учениці II. кл. ліцєю були допущені до матури і всі склали іспит зрілості. Матуральні дипломи дістали: Антонія Софія, Бардіхівська Дарія, Безкоровайна Неоніла, Вацалка Марія, Грицакюк Стефанія, Гумена Лідія, Дрогомирівська Мирослава, Донеш Марія, Іваньо Стефанія, Кордуба Марія, Куцько Ірина, Кульчицька Ярослава, Лежачана Лідія, Мишка Марія, Петрів Лідія, Секи Ярослава, Стецьків Емілія, Цибик Ірина, а Олександр

— Іспит зрілості в жіп. ліцею Українсько-го Інституту для дівчат у Перемислі відбув-ся під проводом дир. заведення п. Степана Бобнаша у днях 22—24. V, і 31. V.—3. VI. ц. р. В гуманістичному ліцею іспит зрілості давали: Богуська Іванна, Георгієвська Наталія, Родік Ірина, Дришак Степанія, Загайке-вич Олена, Кароніш Олена, Курчак Ірина, Петух Зиновій, Паньковецька Раїса, Пелен-ська Марія, Рудий Олександр, Сандонич Логаніс, Смошівнич Марія, Струж Степанія, Тата Урсуляна. У природничому ліцею: Ба-севич Ірина, Бастакевич Софія, Калужницька Ірина, Теніс Марія, Лушч Анна, Сергач-євич Ірина, Сіаб Євгенія, Цюрх Марія.

Шкільник Василія. До іспиту допущено 26 кандидаток, з чого репробовано 2 з природничого ліцею.

— Іспит зрілості в ліцею „Рідної Школи“ в Яворові відбувся в дні 16.—20. травня ц. р. Головою іспитової комісії був делегат Кураторії ЛШО, д-р Роман Цегельський. Іспит здали: Венедикт Блавацький, Осип Ковальський, Андрій Кузич, Ярослав Ліщота, Степан Обух, Осип Богдан Паар, Петро Радюк і Роман Хархаліс; при письмовному іспиті перерахував один кандидат. Крім цього пісню старого типу гімназії здав матуру Степан Бриттан. („Українське Слово“).

— Ще про відзначення у Львові. У зв'язку з нашою заміткою п. н. „Відзначення у Львові“ („Діло“, ч. 127 з 7-го червня ц. р.), в якій ми подали, що золотий хрест засадує дістав між іншими о. Василь Лициняк, довідуємося, що о. Лициняк дістав це відзначення за опіку над сиротами. При цьому слід додати, що подібні відзначення дістало вже більше наших громадян.

— Конфіскують звідомлення читальнє в оурузі мельницької філії. Пишуть нам з Борщєва: Перед кількома тижнями поліція в Мельниці на поручення староства в Борщєві забрала з канцелярії філії „Просвіти“ в Мельниці 19 річних звідомлень читальнє і по кількох днях їх звернула. Одначе 22. V. командант постерунку в Мельниці зажадав знову тих самих звідомлень, кажучи, що таке домагання поставило тернопільське воевідство, і знову їх забрав, хоч ті звідомлення читальні виповнювали вже від десятка літ і пересилали до Матірнього Т-ва „Просвіта“ у Львові. За такими самими звідомленнями приходила поліція і до Борщєва до філії „Просвіти“, де забрала невиповнений друк такого звідомлення.

— Забороняє ходити на науку гр.-кат. релігії. Управитель вселюдної школи в Болохівцях, пов. Дрогобич В. Ролінгер заборонив трьом дівчатам та одному хлопчині, дітям змішаних подружж, ходити на науку греко-католицької релігії, хоч усі мами дівчат: Степанії Піти, Катерини Пруської та Марії Пруської є греко-католицького обряду, а батьки хлопчини Василя Губицького є обоє греко-католицького обряду. Кількакратна інтервенція місцевого пароха о. Івана Шевчика в управителя не помогла зовсім, бо п. В. Ролінгер далі не пускає згаданих дітей на науку греко-католицької релігії і сам учить їх релігії в римо-католицькому обряді. Тому о. І. Шевчик, який учить українських дітей релігії, звернувся до інспектора в Самборі, щоб повича управителя, що він не має права забороняти дітям ходити на гр.-кат. релігію. Адаже згідно з законом діти мішаного подружжя виховуються в релігії своїх батьків: сини в релігії батька, доньки в релігії матері, хіба, що обоє батьки згодились заздалегідь, що їх діти будуть виховуватись в релігії одного з них. Самі діти можуть змінити релігійний обряд щойно по скінченні 14 р. життя. Компетентна влада повинна зберегти правний стан у навчанні релігії дітей у Болохівцях зперед 2-ох місяців і потягнути винуватця до відповідальності.

— Арештування в Сільці к. Підгаєць. Три кінці травня ц. р. поліція з Підгаєць арештувала Осипа Пекарського, Михайла Найдюха, Олексу Ригайла, Осипа Колодницького, Миколу Ригайла, Онуфрія Колодницького та Івана Пекарського з Сільця к. Підгаєць. По двох днях поліція відвезла О. Пекарського та М. Найдюха до арешту в Бережанах, інші виїхали на волю.

— Львівська хроніка. З помешкання Т. Анчака, студ. політехіки при вул. К. Лівицького невідомий злодій викрав одинокі фотографічний апарат та особисті документи, вартості 1.033 злот. — Анна Петровська повідомила поліцію, що 5. ч. м. виїхала з хати її донька 13-літня Марія і дотепер не вернулася до дому. Одночасно Анна Бриєвська повідомила, що 5. ч. м. виїхала з хати її донька 15-літня Гізелі і теж пропала без сліду. — При вул. Красінького невідомий нападник втік з ва К. Копця, який упав на вулицю і розбив собі голову.

— Красів хроніка. В Печеніжині, пов. Коземиня дійшло до бійки на забаві, під час якої вбили 20-літнього Миколу Сметанюка. Поліція арештувала під закидом убивства М. Паминичука і М. Малісевича. — В Ясеневі вистигнули з Черемшину гуцула І. Хруща, на голові якого зазначили 5 разів Судово-лікарська комісія stwierdzenia, що причиною смерті було заломання черепа. — Трибунал ошуцького суду зі Львова на антазійній сесії в Жов

кв. засудив б. сільського листаря А. Сикицю
з Лопوشина на 1 рік арешту за присвоєння
183 зол.

— Нагла недуга шофера причиною катастрофи. Недалеко Освенціма трапилася катастрофа самоходу, яким їхав промисловець М. Слабий з Мисловиць з жінкою та Е. Господар з жінкою і донькою. Нагло шофер Е. Келіський занедужав і самохід з пасажирами вїхав до прикордонного роз'їзду. Пасажири, крім шофера, легко або важко поранені, самохід сильно ушкоджений.

— Розв'язують німецькі товариства. По-
знанський воевода розв'язав або припинив ді-
яльність багатьох німецьких товариств у по-
знанському воевідстві. І так у новотомисько-
му повіті влада розв'язала в 12-ох місцевос-
тях організацію „німецький союз“ і рухан-
кове товариство в Новім Томишлі та 11 від-
ділів т-ва наколесників. Далі влада розв'язу-
є в 5-ох місцевостях організацію німецьких
селян і відділи молодонімецької партії в
12-ох місцевостях. У мотивах своїх рішень
влада подає, що розв'язані товариства та по-
літичні організації вели нелегальну діяль-
ність у прикордонних місцевостях.

— Обкидали сенаторів помідорами. Предсідник сенату в Чиле звернувся до уряду з проханням, щоб zapewнив лад підчас засідань, бо публіка зневажає сенаторів. До миттєвості публіки проти сенаторів дійшло під час оживленої дискусії над законопроектом для осіб, відповідальних за аферу каси об'єкту печень, в якій згинulo 68 молодих осіб. Під час цієї дискусії публіка обкидала сенаторів помідорами, бульбобою і т. п.

— Смерть під звалищами скали. В альпському селі Гостлінг у б. Долішній Австрії селяни намагались видобути зломи скали під будову своїх хат, але робили це нефахово. Наслідок був такий, що скала обсунулась, убила 3 особи, а дві борються зі смертю.

— Розв'язують товариства. В останніх днях влада розв'язала в б. Австрії багато товариств, між ними: 88 католицьких союзів селян, 32 католицькі союзи залізничників, 4 католицькі організації жінок, 3 т-ва есперантистів і комітет будови пам'ятника імператора Франца Йосифа в Інсбруку.

— Дві катастрофи. Недалеко Сен Едмунд в Англії впав на землю бомбовий літак і розбився. В катастрофі згинули три летуни. В копальні Гофорс у Швеції впала відома висоти 60 м. з чотирьох робітниками і розбилася. Всі чотири робітники згинули.

— Потопився у Дунаю. Пором, що ку
сував на Дунаю від Калярасі, перекинуто
багатьома подорожніми, з яких уда
врятувати ледви 4-ох. Числа осіб, які за
нули, не вдалося устійнити. Причиною са
строфи було те, що на пором сіло за бага
тис.

— Самогубство 8-ох жидівських емігрантів. Єгипетський уряд заборонив виступати 8-ом жидівським емігрантам: 6-ом жидівським емігрантам і 2-ом жидівським, які атікли в Німеччину. Всі емігранти намагалися скінчити самогубством випивши якусь отрую. Затрачено перевезли до шпиталю в Олександрії.

— 0 —
Зі судової салі.

ЗА НАКЛИКУВАННЯ ДО ПРОСТУПАННЯ

Дня 2. ц. м. окружний суд у розслідував справу Семена Матіаша, якого хлопця з Яблонува, якого прокуратор тигнула до відповідальності за злочини 154 § 2 к. к., себто за публічне наклепство до проступків, чи пак похвалу проступку до торкзалися злочинну державної орати. Дня 1. березня стан справи такий: Дня 1. березня, хтось причіпна на паркані реальності сиріхора в Яблонуві написану одієюм сиріхора — як каже акт обвинувачення — такого 1918—1938. Україно! Встають віри козаки, залізіні люди сторони. Голодні, білі, Україно найвірніші єни. Голодні, білі, чернілі, кровю ран своїх політи, зяси жєні обгорілі. О. У. Н.". Другу картку дібного змісту підкинєно під громадськ ред.

Підсудний заперечує
бути свідки, які бачили підсу-
дного дня вчором біля згаданого пар-
ку від туди коня

Суд засудив підсудного до в'язниці. Підсудного боронив адвокат Дмитир Електорович з Чорткова.

Вислідити масово в члені УКТО
інших, що такі байжує ставилися до
Іва Допомоги Іваваіама!

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnytskyi. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo”, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo”, Lwów.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видавник: Спілка „Діло” - 5 артефактів. Вид. Спілка „Діло”, Львів.